

Præmiepløininger i Efteraaret 1836.

A. I Jylland, efter Landhuusholdnings-Selskabets Foranstaltning.

Om de af Landh. Selskabet tidligere foretagne Præmiepløininger er tilforn igjennem dette Tidsskrift meddeelt Efterretning, sidste Gang i 5te Bind, S. 158 og følg. Som Fortsættelse deraf leveres her et Udtog af de Beretninger, som vedkommende Besjyrelsescomiteer have indgivet til Selskabet om de tre sidste Præmiepløininger, som det atter har ladet foretage i Jylland, dertil understøttet med et Tilskud af den Kongelige Kasse. — Ved Arbeidets Bedømmelse fulgtes ganske de for de nærmest foregaaende Præmiepløininger vedtagne Regler, ifølge hvilke alene Svingsplove gaves Udgang og Pløiningen deelted i 4 Klasser, hvis Godhed betegnedes ved Tal, der tillagdes forskjellig Værdi i Forhold til Arbeidets Vanskelighed, saa at a. eller første Fure fik et Tillæg af 20 Procent; b. Pløining efter Concurrentens eget Behag: intet Tillæg; c. Pløining efter det opgivne Maal med 8 til 9 Sommer brede og 4 til 5 Sommer dybe Furer: et Tillæg af 10 Procent og d. Optagningsfuren: et Tillæg af 20 Procent.

Den ene Præmiepløining holdtes den 30te September 1836 paa Østergaard Hovedgaardsmark i Aarhus Amt, omtrent 2 Mil sønden for Aarhus.

huus By. Bestyrerne vare: Justitsraad Bindebøll, Proprietair Jürgensen til Jngvorstrup og Kgl. Forvalter Steenberg; og Dommerne: Sognefogderne Jens Andersen i Østerby, Peder Christensen i Neder: Floistrup, Peder Mikkelsen i Elkjær og Gaardmand Søren Mikkelsen i Haar. Af de anmeldte 54 Pløiere udebleve 11; de udlovede Præmier tilfaldt Esternævnte:

Løbe Nr.	Præmietagernes Navne og Op- holdstæd.	Tart.	Præmi- ernes Beløb.
			Rbb.
19	Tjenestekarl Peder Rasmussen i Thorsager.	31 $\frac{2}{10}$	35
28	Gaardmand Anders Synboe i Lund.	30 $\frac{5}{10}$	30
24	Gaardmand Hans Andersen i Nevn.	29 $\frac{5}{10}$	20
27	Gaardmand Niels Møller i Hoed.	28 $\frac{3}{10}$	20
13	Gaardmand Peder Sørensen i Langballe.	28 $\frac{1}{10}$	15
1	Gaardmand Niels Jensen i Neder: Floistrup.	27 $\frac{2}{10}$	15
18	Gaardmand Frands Frandsen Dahl i Grundfør.	27 $\frac{5}{10}$	10
4	Gaardmand Poul Jensen i Todberg.	27 $\frac{1}{10}$	10
25	Gaardmand Mads Pedersen i Ulstrup.	26 $\frac{2}{10}$	10
10	Tjenestekarl Hans Jørgensen i Holme Præstegaard.	26	10

Angaaende Præmiernes Uddeling foranstaltedes sædvanlig Bekjendtgørelse i Aarhus Stiftstidende

og Manders Amtsbavis, og deri fandt man tillige Anledning til med Noes at nævne:

Løbe Nr. 20. Gaardmand Søren Bjerre i Tosstrup.

— 16. Tjenestekarl Niels Nielsen Woel i Byg-
balle.

— 8. Tjenestekarl Mikkel Mortensen paa
Østergaard, og

— 22. Gaardmand Jens Mikkelsen i Tosstrup.

Comiteen tilføier: "At Svingsploveene vinde mere og mere almindelig Anvendelse, derpaa modtog man forøget Beviis ved denne Præmiepløining, hvor saaes Deeltagere fra 3 forskjellige Amter og 13 Herreder; men at Pløiningen i det Hele blev mindre godt udført, end de foregaaende Aar, maa tildeels søges i Jordsmønnet, som ikke var det fordeeligste, og ellers i den Omstændighed, at mange af Pløierne nylig havde taget fat paa Svingsploven, og saaledes manglede den fornødne Øvelse i at haandtere den."

"Af de fra Landh. Selskabet oversendte og ved Pløiningen foreviste Agerdyrkningsredskaber, vakte især Hestehakken almindelig Opmærksomhed, og vil vist blive anskaffet af Flere; derimod meente man, at Skarificatoren mindre vilde finde Anvendelse."

De to næste Præmiepløininger foretoges under Bestyrelse af Justitsraad Bindebøll, Stiftsland-
inspecteur Birk og Kgl. Forvalter v. Ströcken. Den ene af disse Pløininger iværksattes ved Sohn-
gaardsholm i Halsborg Amt den 4de October;

Dommerne vare: Sognefoged Lars Mortensen og Gaardmand Christen Nielsen af Norre-Tranders, samt Gaardmand Thomas Larsen af Østerhalne. Der havde meldt sig 44 Concurrenter, men hvoraf 6 udebleve. Præmierne tilfaldt Efternævnte:

Løbe Nr.	Præmietagernes Navne og Op- holdssted.	Løst.	Præmi- ernes Beløb.
			Rbb.
2	Gaardmand Mikkel Larsen i Skibsbbye.	41,5	35
37	Tjenestekarl Bertel Larsen i Bagterp.	33,8	30
27	Tjenestekarl Jens Jensen Nyg- dal paa Søhngaardsholm.	33,2	20
20	Tjenestekarl Peder Henrichsen i Vadum.	32,65	20
1	Tjenestekarl Peder Larsen paa Søhngaardsholm.	32,6	15
12	Huusmand Niels Andersen i Sønder-Harriglev.	32,25	15
11	Tjenestekarl Anders Pedersen Skjelhuus paa Bildmose- gaard.	31,65	10
39	Tjenestekarl Hollen Nielsen paa Søhngaardsholm.	29,85	10
30	Gaardmand Søren Svendsen i Vaarst.	29,7	10
29	Uolskarl Ole Nielsen paa Bjs- rum.	29,6	10

Den tredie Præmiepløining foretoges ved Røn-
nøusholm i Hjørring Amt den 7de October.
Dommerne vare: Sognefoged Poul Jensen af Søn-
der-Harriglev, Gaardmand Peder Poulsen Abenterp

af Breilev Sogn og Gaardmand Christen Madsen Klitter af Skjallerup Sogn. Der havde meldt sig 45 Uloiere, som alle mødte og concurrerede. Resultatet var som følger:

Løbe Nr.	Præmietagernes Navne og Opholdssted.	Tart.	Præmierens Beløb.
			Rbd.
31	Tjenestekarl Bertel Larsen i Bagterp.	40,9	35
7	Gaardmand Jens Christensen i Gaarestrup.	40,5	30
42	Gaardmand Christen Nielsen i Bellingshøj.	39,95	20
24	Gaardmand Jens Stephansen i Alstrup.	38,25	20
1	Gaardmands søn Morten Christensen i Bellingshøj.	38,1	15
5	Tjenestekarl Søren Pedersen i Bjergby.	36,6	15
20	Gaardmand Christen Nielsen i Gjurup.	35,45	10
4	Gaardmand Anders Pedersen i Gaarestrup.	34,65	10
2	Gaardmand Rasmus Daugaard i Birp.	34,6	10
10	Sognefoged Jens Mikkelsen i Lyngby.	34,0	10

Løbe Nr. 35, Huusmand Niels Andersen af Sønderharritzlev, kunde for sin Uloining have tilfaldt 5te Præmie, men da han erholdt en Præmie af lige Størrelse ved Søhngaardsholm, kunde efter Reglerne en saadan Præmie ikke igjen udbetales ham her.

Comiteen bemærker, at Præmiepløiningerne vedblive fra Almeenhedens Side at vises af den Grad af Opmærksomhed, som man maatte ønske, og skeer paa ethvert Sted i Dørværelse af en meget agtbar og talrig Forsamling. Den virkelige Nytte deraf viser sig desuden saa tydeligen, at den maa udelukke enhver Tvivl, i det Svingplove-nes Antal er tiltaget med en paafaldende Hurtighed, især i Bønsbøl, og Pløierne vise en Behændighed i at bruge dem, som man, saa kort Tid efterat de første Svingplove lode sig see, neppe havde tor- det vente. Ved Præmiepløiningerne, især den ved Rønnoussholm, saaes Svingplove af forskjellige Con- structioner og hvoraf næsten Ingen kunde kaldes egentlig flette, men i Røppestriden var der Leilighed for Alle til at bemærke, at den bailanske Pløvs Guldkommenhed endnu ikke var opnaaet ved nogen af de andre. Besparelsen af Kraft ved Sving- plovens Anvendelse er en Erkjendelse, som nu til- hører en større Mængde, og er erhvervet af den ved egne Erfaringer. Sætningens Sandhed vil der- for i Tiden gjenne trænge sig til alle Landbrugere i Almindelighed; men uagtet dette tør være vist, torde vi dog yttre — uden at ville gjøre noget egentligt Forslag herom — og henstille til gunstbe- hagelig Dørværelse, om der ikke gives en Maade til at forskaffe Sandheden en hurtigere Fremgang. Vi mene nemlig, at Landmanden i Almindelighed ikkun har dunkle Forestillinger om den Forskjellighed

i Kraft, hans Plove saavel som Vogne behøve for at anvendes, og der gives ham intet Middel til at opklare disse Forestillingers Dunkelhed, — ja selv Den, som ved omhyggelig Jagttagelse har dannet sig en rigtig Overbeviisning om disse Gjenstande, er ikke istand til at gjøre den gjeldende enten imod Caprice eller blind Fordom, saalænge han ikke ved uimodsigelige Kjendsgjerninger kan tilintetgjøre alle Tvivlsmaal. En saadan herskende Uvished i det praktiske Agerdyrkningsliv, om hvilken Størrelse af Kraft det ene Redskab behøver meer eller mindre end det andet, maa være skadelig og virke til Kraftspilde i Almindelighed, og desuden lader den selv den mere tænksomme Bønde trættes i sin Granskning og Selvflogskaben urokket paa dens valgte Punct. Vel ere Kraftmaalere ogsaa her i Jylland anvendte ved Præmiepløiningerne, men det er viensynligt at paa saadan Dag ikke gives den fornødne Tid til at gjøre de forønskede Jagttagelser, og at gjøre disse paa Stedet selv overbevisende for Alle, hvorfor der ei heller i de sidste Aar har været attraaet at anstille nogen Prøve med et saadant Instrument, uagtet Leiligheden med Hensyn til den mødte Folkeforsamling var særdeles indbydende. Skulde Sagen imidlertid have den Vigtighed, som vi antage, og navnlig i Relation til hiin Sætning om Svingplovernes Lethed, kunde det mueligen være hensigtsmæssigt at rigtige Kraftmaalere anskaffedes, enten ved Beføstning af Amts-Repartitionsfondet, eller

af et andet offentligt Fond, og derefter i forskjellige Districter hensattes hos paalidelige Mænd for at anvendes til Brug af Enhver, som ønskede det, efter givne Regler og meddeelt Veiledning. *)

B. I Sorø Amt.

Ligesom Sorø Amts landøkonomiske Selskab havde foranstaltet to Præmiepløininger i Esteraarene 1834 og 1835, saaledes lod det ogsaa, med et Tilskud fra Landhuush. Selskabet, en lignende foretage den 24de September 1836. Ifølge den til sidst nævnte Selskab derom indløbne Beretning udførtes den paa Borreby Mark ved Skjelskjør, under Bestyrelse af Overtiendecommissair Reergaard, Capitain Recke, Birkedommer Klüwer, m. Fl. — Dommerne vare: Sognefogderne Hans Nielsen i Østerbøgebjerg, Lars Johansen i Bensløv og Lars Nielsen i Flakkebjerg. For hver Ploier var affat en Ager af 140 Alens Længde og 10 Alens Brede. Der meldte sig 45 Concurrenter, men hvoraf kun 34 indfandt sig. — Præmierne tilfaldt Esternævnte:

Lars Møller, tjenende paa Espe,	erholdt	30 Rbd.
Niels Hansen, — —	Ludvigsløst,	. 25 —
Peder Hansen, — i	Ørsløv,	. . 20 —
Niels Hansen, — paa	Holsteinborg,	15 —
Ole Nielsen, — i	Ørsløv,	. . . 10 —
Anders Pedersen, — —	Bensløv,	. . 6 —

*) Herom har Landhuush. Selskabet nu tilskrevet det Kgl. Rentekammer.

Fire andre Pløiere tilstodes hver 1 Specie i extraordinair Præmie. — En Huusmand fra Eggerstøvmagle deeltog i Pløiningen ved Hjælp af sine 2 Køer; ham tildeelted, som en Opmuntring, 6 Rbd., under Betingelse at deeltage i næste Præmiepløining paa samme Maade, og godtgjøre, at han i det løbende Aar har vedblevet med at anvende Køerne til Pløining.

C. Paa Lolland.

Til en Præmiepløining paa Lolland bevilgede Landhuush. Selskabet i 1836 atter et Tilskud, og har nylig om dens Udfald modtaget en Beretning, som herved i Udtog meddeles:

1836 den 29de September blev afholdt Præmiepløining paa Hovedgaarden Fuglsangs Mark, efter Foranstaltning af Lollands-Falsters oekonomiske Selskab, under Bestyrelse af en Comitee, som bestod af Undertegnede, valgte af Selskabet.

Som Dommere vare valgte: Sognesogderne Mikkel Tønnesen af Horbeløv, Hans Rasmussen af Waalse og Hans Mikkelisen af Abiltorpe.

For Dybpløining var udsat 8 Præmier paa 20, 18, 18, 17, 17, 16, 16 og 15 Rbd. og for Grundpløining 4 Præmier paa 20, 17, 14 og 12 Rbd.

Af 37 Concurrenter bestemte 32 sig for Dybpløining og 5 for Grundpløining.

Følgende tilkjendtes da Præmierne efter høisfoiede Bedømmelse for:

1. Dybpløining

hvorfor Reglerne vare: Furene 4 à 5 Tommer dybe og 8 à 9 Tommer brede; Bedømmelsen skeete ved Løstørrelse fra 1 til 8 og fik hver Bedømmelse 2de Karakterer, som bleve sammenlagte, f. Ex. for Netning 2, Furens Lægning 3, altsaa til Karakter 5.

Løbe No.	Første Dmgang tillagt 5 p. C.	De 6 næste Dmgange.	Efter Maal tillagt 5 p. C.	Sidste Fure tillagt 50 p. C.	Resultat.
26	7	7	4 $\frac{3}{4}$	7	33 $\frac{1}{6}$
34	7	7	5	6	32 $\frac{3}{4}$
5	6	6	4 $\frac{3}{4}$	7	31 $\frac{7}{8}$
22	5	6	4 $\frac{3}{4}$	8	31 $\frac{7}{8}$
13	5	7	5	7	31 $\frac{1}{4}$
8	6	6	4 $\frac{1}{2}$	7	31 $\frac{1}{8}$
2	5	7	4 $\frac{3}{4}$	7	30 $\frac{1}{2}$

Ifølge heraf erholdt Følgende Præmier:

- Nr. 26. Jørgen Christensen i Skjorringe af Grevskabet Christiansøde, 1ste Præmie . . . 20 Rdb.
- Nr. 34. Mads Povelsen i Soesmark fra Baroniet Guldborgland, 2den Pr. . . . 18 —
- Nr. 5. Skolelærer Olsen i Flintinge, (Fuglsangs Gods), 3die Pr. . . . 18 —
- Nr. 22. Rasmus Lindharten i Skjorringe, Christiansødes Gods, 4de Pr. 17 —
- Nr. 13. Theodor Hansen, Ladefoged paa Prierstov, 5te Pr. 17 —
- Nr. 8. Rasmus Brygger i Flintinge fra Fuglsangs Gods, 6te Pr. . . . 16 —
- Nr. 2. Christoffer Hansen Stokkemarf fra Grevskabet Knudtenberg, 7de Pr. . 16 —

2. Grundpløining,

hvorfor Reglerne vare: med Hensyn til Dybden ikke over $2\frac{1}{2}$ Tomme og forøvrigt den smalleste, grundeste, meest rette og bedst oprensede Fure.

Løbe No.	Første Fure, tillagt 50 p. C.	De 6 næste Om-gange.	Sidste Fure, tillagt 50 p. C.	Re-sultat.	Pløiet dybt
19	6	7	7	$26\frac{1}{2}$	2 Tom.
37	7	7	4	$23\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{4}$ —
23	5	5	7	23	$2\frac{1}{4}$ —

Følge heraf erholdt Følgende Præmie:

No. 19. Peder Danielsen, Gaardmand i Skjor-ringe af Grevskabet Christiansfæde . 20 Rbd.

No. 37. Hans Svemp, Gaardmand paa Den Lang under Grevskabet Christiansfæde 17 —

No. 23. Niels Nielsen i D. Thiersted, Selveier og Deputeret i Stænderfor-samlingen 14 —

Den 4de Præmie blev ikke anvendt.

Samtlige Plove, hvormed Præmierne vandtes, vare hjemmegjorte Svingplove, undtagen den, der vandt 5te Pr. for Dybpløining, som var en Bayleisk.

Comiteen fandt at der i det hele taget blev pløiet meget godt og i Særdeleshed vare fire af Concurrenterne nærmest berettigede til Præmie ifald flere havde været at uddele, nemlig: Rasmus Jensen af Loreby, Peder Jørgensen og Christen Christensen af Flintinge, alle af Jugsfang Gods, samt